

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I PRIRODE

Nacionalna politika prilagodbe klimatskim promjenama Republike Hrvatske

Melita Zdilar
Zagreb, 23. siječnja 2014.
Nacionalno savjetovanje
„Prilagodba klimatskim promjenama u Hrvatskoj –
od nacionalne do lokalne razine”

SADRŽAJ

- Uvod
- UNFCCC i Kyotski protokol
- Zakonodavni okvir
- EU strategija o prilagodbi klimatskim promjenama
- Prilagodba klimatskim promjenama u RH
- Zaključak

- Čovjekov utjecaj, odnosno utjecaj "STAKLENIČKIH PLINOVA" na globalno zatopljenje postaje sve uočljiviji ;
- Sve su uočljiviji ekstremni vremenski događaji;
- Mediji svakodnevno izvješćuju o stradanjima ljudi, gospodarstva i prirode uslijed različitih vremenskih nepogoda;
- UNFCCC i Kyotski protokol su pokrenuli svijest o klimatskim promjenama;
- Za postizanje cilja - ograničenja rasta globalne temperature za $+2\text{ }^{\circ}\text{C}$ biti će nužne promjene koje moraju biti globalne, stoga ohrabruje da države koje do sada nisu imale obveze smanjenja postupno se uključuju u programe zaštite klime;

Okvirna konvencija UN-a o promjeni klime (UNFCCC) – temeljni ciljevi:

- Uspostaviti stabilnost koncentracije stakleničkih plinova u atmosferi na razini koja će spriječiti opasno antropogeno uplitanje u klimatski sustav;
- Takvu razinu treba postići u vremenskom roku dovoljnom da se ekosustavima omogući prirodna prilagodba klimatskim promjenama, da se osigura da proizvodnja hrane ne bude ugrožena i da se omogući daljnji gospodarski razvoj na održiv način;
- Stranke moraju štiti klimatski sustav na dobrobit sadašnjih i budućih generacija čovječanstva na temelju pravednosti i sukladno njihovim zajedničkim, ali različitim obvezama i mogućnostima.

Okvirna konvencija UN-a o promjeni klime (UNFCCC)

- Prihvaćena na Summitu U Rio De Janeiru 1992. g.;
- 195 država ratificiralo UNFCCC;
- Republika Hrvatska stranka od 1996. godine;

Zakon o potvrđivanju Okvirne Konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (Narodne novine Međunarodni ugovori 02/96)

- Da bi se postigao cilj zadržavanja porasta temperature do 2°C, emisije trebaju početi padati već do 2020. godine, a novi sporazum mora doprinijeti smanjenju emisija na razine iz 1990. godine do 2030. godine, što bi bilo ekvivalentno globalnom smanjenju emisija od 25% u odnosu na 2010. godinu;
- U smanjenje je potrebno uključiti i sektore koji do sada nisu bili uopće ili adekvatno uključeni kao što su šumarstvo, poljoprivreda, zrakoplovstvo, brodski prijevoz te dodatni staklenički plinovi.

KYOTSKI PROTOKOL

- Usvojen u Kyotu, 1997., stupio na snagu 16. 02. 2005. godine;
- 192 država ratificirale Kyotski protokol;
- Obvezuje stranke iz Priloga I. na prosječno smanjenje emisija od 5% u odnosu na baznu 1990. godinu u razdoblju 2008.-2012. godine;
- Države provode domaće mjere smanjenja GHG emisija koje se nadopunjuju primjenom fleksibilnih mehanizama: CDM (mehanizam čistog razvoja), JI (zajedničke provedbe) i ETS (sustav trgovanja emisijskim jedinicama).

KYOTSKI PROTOKOL

- Hrvatski sabor ratificirao je Kyotski protokol 27. travnja 2007. g.;
- Hrvatska je stranka Kyotskog protokola od 28. kolovoza 2007. g.;
- Hrvatska djeluje u okviru Dodatka B Kyotskog protokola – obveza smanjenja emisija stakleničkih plinova za najmanje 5% u odnosu na 1990. godinu u obvezujućem razdoblju 2008.-2012. g. (prvo obvezujuće razdoblje);

Zakon o potvrđivanju Kyotskog protokola uz Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime (Narodne novine - Međunarodni ugovori 05/07)

- Izgledno je, da ciljevi smanjenja kojim su obuhvaćene stranke drugog obvezujućeg perioda Kyotskog protokola (2013.-2020), a istaknuti su na dobrovoljnoj osnovi u okviru Kopenhaškog sporazuma (nije usvojen te stoga nije pravno obvezujući), neće biti dostatni da zadrže povećanje temperature za 2 stupnja – u Dohi 2012. usvojen vremenski raspored po kojem se donošenje globalnog sporazuma o promjeni klime treba ostvariti do 2015. g.

- Hrvatska - apsolutno postavljeni cilj, uspostavljen sukladno obvezama koje ima kao članica EU;
- Za svaku godinu u razdoblju od 2013. do 2020., količina emisija stakleničkih plinova koja se ispušta iz sektora koji nisu obuhvaćeni sustavom trgovanja emisijskim jedinicama ograničava se do visine nacionalne godišnje kvote koja je utvrđena propisom Europske unije - +11% do 2020 u odnosu na 2005.

Odluka 2013/162/ EU o godišnjim alokacijama emisija za članice i RH

C_2013_1708_EN_ACTE_fAlokacije_Odluka.pdf - Adobe Reader
Datoteka Uređivanje Prikazi Prozor Pomoć

6 / 9 125%

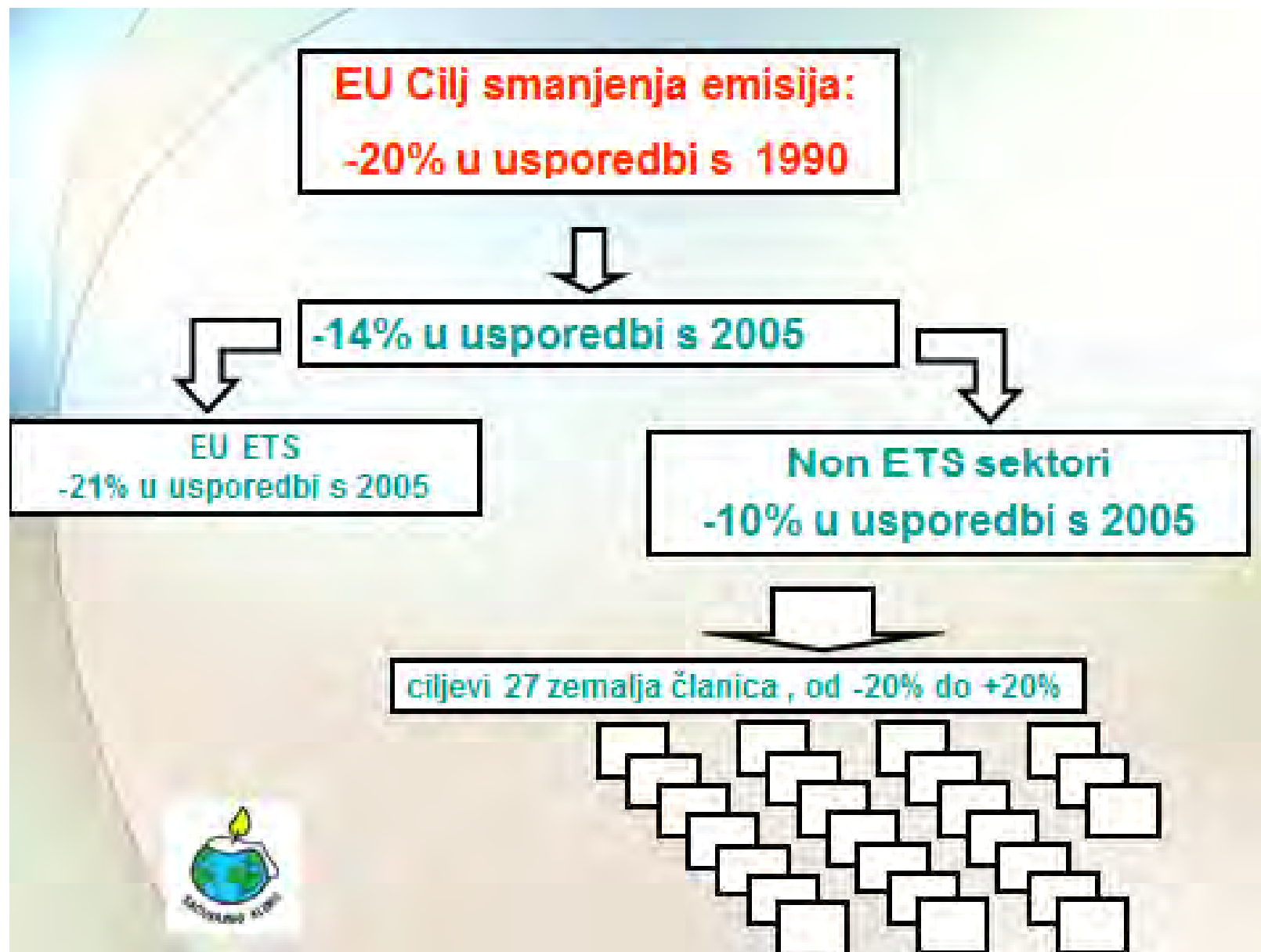
Alati Komentar

Member States Annual Emissions Allocation for the year 2013 to 2020 calculated applying global warming potential values from the second IPCC assessment report

Country	Annual Emission Allocation (tonnes of carbon dioxide equivalent)							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Belgium	81206753	79635010	78063267	76491523	74919780	73348037	71776293	70204550
Bulgaria	27308615	27514835	27721056	27927276	28133496	28339716	28545936	28752156
Czech Republic	63569006	64248654	64928302	65607950	66287597	66967245	67646893	68326541
Denmark	35873692	34996609	34119525	33242442	32365359	31488276	30611193	29734110
Germany	487095510	480020642	472945774	465870905	458796037	451721169	444646301	437571432
Estonia	6111145	6133644	6156143	6178641	6201140	6223639	6246137	6268636
Ireland	45163667	44066074	42968480	41870887	40773293	39675700	38578106	37480513
Greece	58909882	59158791	59407700	59656609	59905518	60154427	60403336	60652245
Spain	228883459	226977713	225071967	223166221	221260475	219354728	217448982	215543236
France	397926454	393291390	388254953	383218516	378182079	373145642	368109206	363072769
Croatia	20596027	20761917	20927807	21093696	21259586	21425476	21591366	21757255
Italy	310124250	308146930	306169610	304192289	302214969	300237649	298260329	296283008

19:13
10.5.2013.

ZAKONODAVNI OKVIR

ZAKONODAVNI OKVIR

Zakon o zaštiti zraka (Narodne novine 130/11)

Uredba o provedbi fleksibilnih mehanizama Kyotskog protokola (Narodne novine 142/08)

Odluka o prihvaćanju Petog nacionalnog izvješća Republike Hrvatske prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime (Narodne novine 24/10)

Pravilnik o načinu besplatne dodjele emisijskih jedinica postrojenjima (Narodne novine 43/12)

Uredba o načinu trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (Narodne novine 69/12)

Uredba o praćenju emisija stakleničkih plinova, politike i mjera za njihovo smanjenje u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 87/12)

Odluka o dražbovatelju za obavljanje poslova dražbe emisijskih jedinica i izboru dražbenog sustava (Narodne novine 124/12)

Pravilnik o praćenju emisija stakleničkih plinova u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 134/12)

Pravilnik o načinu korištenja Registra Europske unije (Narodne novine 4/13)

Uredba o dražbi emisijskih jedinica stakleničkih plinova (Narodne novine 19/13)

Pravilnik o praćenju, izvješćivanju i verifikaciji izvješća o emisijama stakleničkih plinova iz postrojenja i zrakoplova u razdoblju koje započinje 1. siječnja 2013. Godine (Narodne novine 77/13)

Odluka o donošenju Plana zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2013. do 2017. Godine (Narodne novine 139/13)

Odluka o osnivanju Povjerenstva za međusektorsku koordinaciju za nacionalni sustav za praćenje emisija stakleničkih plinova (Narodne novine 6/14)

EU strategija o prilagodbi klimatskim promjenama

http://ec.europa.eu/clima/policies/adaptation/what/documentation_en.htm

Datoteka Uređivanje Prikaz Favoriti Alati Pomoć

Predložena web-mjesta

2050 roadmap

European Climate Change Programme

Greenhouse gas monitoring and reporting

Emissions Trading System (EU ETS)

Effort Sharing Decision

Low Carbon Technologies

Transport

Protection of the ozone layer

Fluorinated Greenhouse Gases

Forests and Agriculture

Adaptation to climate change

How will we be affected?

What is the EU doing?

Mainstreaming

Policy Documentation Studies

EU Adaptation Strategy Package

- 30/07/2013 - SWD (2013) 299 - [Principles and recommendations for integrating climate change adaptation considerations under the 2014-2020 European Maritime and Fisheries Fund operational programmes](#) (179 kB)
- 18/06/2013 - [Council conclusions on the EU Adaptation Strategy](#)
- 16/04/2013 - COM (2013) 216 - [An EU Strategy on adaptation to climate change](#)
- 16/04/2013 - SWD (2013) 131 - [Summary of the Impact Assessment](#)
- 16/04/2013 - SWD (2013) 132 - [Impact Assessment Part 1](#) (716 kB)
- 16/04/2013 - SWD (2013) 132 - [Impact Assessment Part 2](#) (2.27 Mb)
- 16/04/2013 - COM (2013) 213 - [Green paper on the insurance of natural and man-made disasters](#)
- 16/04/2013 - SWD (2013) 133 - [Climate change adaptation, coastal and marine issues](#) (448 kB)
- 16/04/2013 - SWD (2013) 136 - [Adaptation to climate change impacts on human, animal and plant health](#) (354 kB)
- 16/04/2013 - SWD (2013) 137 - [Adapting infrastructure to climate change](#) (494 kB)

Latest news

27/09/2013 [IPCC science report: climate change unequivocal, human influence at least 95% certain](#)

30/08/2013 [Climate Action Commissioner to participate in Pacific Island Forum meeting, visit Philippines](#)

16/04/2013 [Strengthening Europe's preparedness against natural and man-made disasters](#)

[Read more](#)

Latest events

29/04/2013 [Launch event: EU strategy on adaptation to climate change](#)

[Read more](#)

EU strategija o prilagodbi klimatskim promjenama

The screenshot shows the homepage of the European Climate Adaptation Platform (Climate-ADAPT). The browser address bar displays <http://climate-adapt.eea.europa.eu/>. The page features a blue header with the European Union flag and the text "CLIMATE-ADAPT European Climate Adaptation Platform". Navigation links include "Home", "Adaptation information", "EU sector policies", "Countries, regions and cities", "Tools", "Links", and "Search the database". A search bar is located in the top right of the header. The main content area includes a circular diagram with six numbered steps labeled "Adaptation support tool" and the text "New to adaptation? Use the Adaptation Support Tool". Below this is a map of Europe with the text "What are European countries doing?". To the right, a section titled "Climate Change Adaptation in Europe" explains the platform's purpose and lists key information available: expected climate change, vulnerability, adaptation strategies, case studies, and support tools. A "Read more" link is provided. Further right, a map of Europe is titled "Find case studies on adaptation in Europe" and another graphic shows a network of people icons.

Prilagodba klimatskim promjenama u RH

- Obzirom da će i uz provedbu mjera smanjenja emisija stakleničkih plinova, u pojedinim područjima doći do klimatskih promjena, države trebaju, za sve sektore koji su ranjivi (hidrologija i vodni resursi; poljoprivreda i ribarstvo; šumarstvo; biološka raznolikost i prirodni ekosistemi; obala i obalno područje; turizam i ljudsko zdravlje), procijeniti utjecaj klimatskih promjena i mjere prilagodbe;
- Potrebno je riješiti pojedina pitanja kao što su gubici i štete, mjere vezano za ekstremne vremenske događaje te unaprijediti suradnju država na razmjeni iskustava i znanja – planirano je definirati putem međunarodnog sporazuma koji se planira usvojiti 2015. g.

Prilagodba klimatskim promjenama u RH

- Republika Hrvatska sa svojom dugačkom obalom je osjetljiva na utjecaje klimatskih promjena;
- Povećanje prosječnih temperatura, poplave, podizanje morske razine, ekstremne temperature, vjetrovi ukazuju na promjene;
- Sektori osjetljivi na utjecaj i ranjivost klimatskih promjena: hidrologija i vodni resursi, poljoprivreda i ribarstvo, šumarstvo, biološka raznolikost i prirodni ekosistemi, obala i obalno područje, turizam i ljudsko zdravlje;
- Čl. 118. Zakona o zaštiti zraka (NN130/11) propisana je obveza izrade Akcijskog plana za prilagodbu klimatskim promjenama;
- Izmjene Zakona – Strategija prilagodbe s akcijskim planom određuje ciljeve i prioritete za provedbu mjera prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj;

Prilagodba klimatskim promjenama u RH

- Izrada i usvajanje Šestog nacionalnog izvješća Republike Hrvatske prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC);
- Izrada Strategije s ciljem usmjeravanja Hrvatske na gospodarski razvoj s niskim emisijama sukladno EU Planu (Strategija niskougljičnog razvoja RH);
- EU je usvojila Plan puta za prijelaz na konkurentno gospodarstvo s niskim udjelom ugljika do 2050. godine, indikativni ciljevi u Planu puta su smanjenje emisija stakleničkih plinova za 40% do 2030., 60% do 2040. te 80%-95% do 2050. godine.

Zaključak

- utjecaj klimatskih promjena već je sada evidentan;
- neće pogoditi sva sredine i sve sektore na isti način;
- nužno je izraditi scenarije utjecaja i procijeniti mjere prilagodbe na temelju klimatskih scenarija;
- troškovi mjera prilagodbe mogu u budućnosti nadilaziti troškove mjera ublaženja;
- Strategija prilagodbe klimatskim promjenama planira se izraditi do 2016. godine.

HVALA NA PAŽNJI

melita.zdilar@mzoip.hr

<http://klima.mzoip.hr>